

Občanský zpravodaj

4/91

MĚSÍČNÍK OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA VE BŘEHÁCH

cena 3,- Kčs

CAUSA "PŘESTUPKOVÝ ZAKON"

Od tohoto čísla budeme pravidelně uveřejňovat podstatné části uvedeného zákona, aby byl s jeho obsahem seznámen každý občan.

Co je PŘESTUPEK ?

Je to zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti.

Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přímo hrozící útok na zájem chráněný zákonem.

K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Za přestupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku. Odpovědnosti se nezbavuje ten, kdo se do stavu nepříčetnosti přivedl požitím alkoholu nebo jiné návykové látky.

Za přestupek lze uložit tyto sankce: napomenutí
pokuta
zákaz činnosti
propadnutí věci.

Sankci lze uložit samostatně nebo s jinou sankcí, napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Pokuta uložená obecním úřadem je příjmem obecního úřadu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Pokuta uložená jiným správním orgánem České republiky je příjmem státního rozpočtu této republiky. Pokutu lze uložit do 5 000 Kčs, v blokovém řízení lze uložit pokutu do

výše 500 Kčs, v příkazním řízení do 2 000 Kčs.

Zákaz činnosti lze uložit jen za přestupy uvedené ve zvláštní části tohoto zákona nebo i v jiném zákoně a na dobu tam stanovenou.

Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží občanu a věc byla ke spáchání přestupku užita nebo určena nebo byla přestupkem získána nebo byla nabыта za věc přestupkem získanou. Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku. Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

Ochrannými opatřeními jsou:
omezuječí opatření
zabraní věci.

Zvláštní ustanovení u mladistvých

Při posuzování přestupku u osoby, která v době jeho spáchání dovršila patnáctý a nepřekročila osmnáctý rok svého života, se přihlíží ke zvláštní péči, která se věnuje mládeži. Přestupek mladistvého nelze projednat v příkazním řízení. Horní hranice pokutu se u mladistvých snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2 000 Kčs. V blokovém řízení nelze uložit mladistvému pokutu vyšší než 200 Kčs.

Zákaz činnosti lze mladistvému uložit nejdéle na dobu jednoho roku.

Příště konkrétní přestupy a sazby pokut. Jr

LISTY Z HISTORIE

V minulém vydání jsme historii obce ukončili rozpadem panství Perštejnů a převodem jmení a tím i naší obce do rukou knížete Maximiliána.

Po jeho nástupu na trůn starali se konšelé přeloučtí o potvrzení svých městských privilegií udělených jim od pánů z Perštejna a uvažovali o koupi výrovského mlýna. V té době ho měli v nájmu. Císař Maximilián odprodej mlýna od panství povolil a tak byl roku 1574 "purkmistru, konšelům a vši obci městečka Přelouče za sto kop mišeňských" odprodán. Sirotci po výrovském mlynáři Martinovi prodali ještě obci přeloučské roku 1575 kus olšiny a pozemek, který jejich otec "od Jakuba Řehůčka z Lohenic k tomu mlýnu přikoupil za tři kopy mišeňských".

V našem kraji byly v 16. a 17. století v okruhu asi tří kilometrů celkem 4 mlýny. Výrovský, břežský a dva mlýny na Labi v Přelouči. Zprávu o mlýnu na levém břehu Labe podává pardubický hejtman Jiří Adelspach dne 9. 9. 1565: "Mlýn je od špalků plaveni (=klád pro kutnohorské stříbrné doly) zkažen a potrhan. Bylo mi poručeno, abych 100 kop grošů z důchodů císařských vynaložil, kdyby mlynář Vojtěch k opravě téhož stavu se přičinil, jsa ode mne i od Burjana Svitkovského (=úředníka v Bohdanči) nejednou, ale několikrát upomínán. Toho všeho on pominul a čím dále tím větší poustku z toho mlýna učinil a není s to, jsa člověk zadlužený, kdybych mu penize dal a véritelé jeho o tom zvěděli, byl by snad jiné dluhy jimi splatil a opravy té zanechal". Mlynář Vojtěch, jak vidno, o mlýn příliš nedbal a tak se stalo, že úplně zpustl a prestalo se v něm alet. Opraven byl až nákladem vrchnosti a v roce 1567 prodán Jakubovi Stoleckému. Zajímavé je, že z toho mlýna byla vedena voda do vodárenského mlýna do lázní a od roku 1568 do přeloučské vodárny.

Na našem, pravém břehu Labe stál také mlýn. Je o něm zpráva v zápisu krále Jiřího z 30. 11. 1463. V dobách císaře Maximiliána ale již nebyl v panských rukou. V době Jaroslava z Perštejna byl prodán mlynáři Štěpánovi a později, v roce 1572 mlynáři Mikulášovi za 740 mišeňských.

V době císaře Maximiliána bylo pardubické panství rozděleno na 23 rychty. Jednou z těchto rychet byla i " Rychta Brzeska". K ní patřily Břehy, Semín, Sopře, Zárávice, Habřina Vlčí, Lohenice a Mělice.

V době vlády císaře Rudolfa II., bylo pardubické panství jeho majetkem. V kronice se nehovorí, jakým způsobem se k majetku dostal. Zmínka je jen o tom, že po skončení jeho vlády, které se musel pro duševní chorobu vzdát v roce 1611, zůstalo panství nadále v jeho rukou. Leč ne nadlouho. Zemřel roku 1612 a dědicem se stal jeho bratr Matyáš.

Císař Matyáš přeložil sídlo své vlády do Vídne. Jeho panování bylo velmi neutěšené. Nechuť stavů k jeho vládě stoupala a druzily se i rozpory náboženské. Přes neshody se šlechtou, podarilo se bezdětnému Matyášovi získat ji k uznání svého bratra Ferdinanda za krále českého.

Za vlády Matyášovi, hlásil se k pardubickému panství Karel z Lichtenštejna, jenž asi půjčil Rudolfo peníze, Matyášovi pomohl ke koruně české a nyní vymáhal dluhy. Matyáš, uznávaje Karlovy nároky, udělil mu roku 1613 Knížectví opavské, začež se Karel zrekł práv k pardubickému panství.

V té době však již poměry spěly ke hrůzám třicetileté války. Ale to již je další kapitola našeho vyprávění z historie obce Břehy. —ec-

KVĚTEN je prý nejkrásnější měsíc v roce. Ten roku 1945 byl nejkrásnější nejen pro náš lid, ale i pro všechny národy, které po dlouhá léta trpěly v područí fašistické moci. Květen roku 1945 přinesl svobodu pro ty, kdož přežili, klid a pokoj těm, kteří se májových dnů nedočkali.

9. května si i my připomeneme 46. výročí osvobození Československa. V tento den v 15 hodin u Památníku v Březince uctíme památku všech občanů naší obce, kteří položili své životy ve Druhé světové válce.

LVO

BRAMBOROVÉ DESATERO

Brambory jsou nejen potravinou sýticí, ale obsahují i nerostné látky a vitamíny (vitamín C). V dnešní době jsou navíc i potravou ne právě levnou.

Jak správně brambory upravovat, aby zůstaly zachovány všechny jejich hodnoty? Sáhla jsem po kuchařce Rok v české kuchyni (vydané v roce 1959) a vybrala pár dobré méněných rad, kterými se řídily už naše babičky a maminky. Jistě přijdou vhod i dnešním hospodyňkám.

1. Nejvíce vitamínu C si uchovají brambory pečené ve slupce.

2. Brambory vaříme podle možnosti ve slupce, neboť ta je chrání před vyluhováním. Vaříme ve vodě i v páře.

3. Oškrábané brambory vkládáme zásadně do vody vařící se klokom. Velké množství brambor rozdělíme a vaříme ve více nádobách.

4. Očištěné brambory při opíráni nemáčíme dlouho.

5. Vodu na brambory dobře osolíme, přidáme kmín a petrželku.

6. Odvar z oškrábaných brambor přidáváme do omáček a polévek.

7. Když brambory klíčí, hlízy dobře okrájíme, hluboko vyřízneeme očka a zelená místa. Odvar vyleváme.

8. Najaře obsahují brambory velmi málo vitamínu C, proto jsou vhodné k přípravě pokrmů z brambor strouhaných (např. bramboráky).

9. Brambory po uvaření ihned podáváme. Neschováváme je na teple a zbytečně neohříváme, protože se snadno kazí.

10. Vzhledem k menšímu obsahu bílkovin brambory dobře mastíme a podáváme s tvarohem, mlékem nebo masem.

A na závěr jeden recept z téže kuchařské knihy:

Bramborový závin

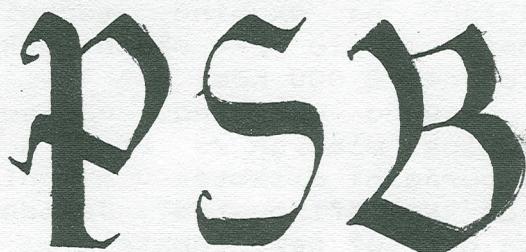
Z bramborového těsta, do něhož přidáme navíc vejce a trochu omastku, vyválíme na pomoučněném vále tlustou placku. Tu potřeme nádivkou (z dušených hub, z uzeného masa,...), stočíme, zabalíme do mokrého ubrousku a 1 hodinu vaříme v páře. Závin doplníme špenátem, kysaným zelím nebo celerovým salátem.

DOBROU CHUŤ!

BYLINKOVÁ ABECEDA

ANÝZ - dráždí ústroje zažívací, nadýmá, utlučený prospívá proti škytavce. Pomáhá proti křečím na prsou, nemůže-li někdo odkašlati, při kolice. U dítěk je anýz znamenitým lékem. Do šálku použijeme lžíci semene, dá se do vařící vody nebo mléka a pováří 6 až 10 minut.

Podle knížky Bylinky léčivé z roku 1899 Š. Kneippa sepsal J. Ježek

Pankrác, Servák a Bonifác jsou ledoví muži a Žofie je jejich kuchařka. Tak praví jedna z lidových pranostik, vztahujících se k 12. - 15. květnu. K nám byly tyto pranostiky přeneseny pravděpodobně v 18. století z Polska, kde se rčení o ledových mužích objevila již v století sedmnáctém.

Existuje mnoho domněnek o tom, co že je příčinou květnových mrazíků. Podle jedné je ochlazení způsobeno táním arktického ledu, jiná hovoří o obrovských rojích meteoritů, které na jaře prolétávají mezi Sluncem a Zemí a brání slunečním paprskům v jejich pouti k naší planetě. Ve středověku panoval názor, jenž přetrval až do 19. století, že v dubnu a květnu mrznou rostliny vlivem měsíčního světla.

Skutečnost je taková, že nikoli měsíčním svitem či táním ledu, ale vpádem studeného vzduchu a tzv. statickým ochlazením jsou podmíněny květnové mrazíky.

Tak tedy zahrádkáři, pozor! Připravte se řádně na návštěvu tří ledových hostí a jejich hospodyně!

Chcete-li se dozvědět více o předpovídání počasí i o lidových pranostikách, doporučujeme vám knihu Jana Munzara Medardova kápě.

LVo

PROČ TEN HLUK ?

Ekonomická situace obecních zastupitelstev i občanů v naší zemi není nijak růžová. Tato skutečnost se nevyhýbá ani naši obci. Dědictví letité totality se projevilo i ve Břehách.

Proto již předvolební, tehdy ještě národní výbor, mne pověřil úkolem zlepšit materiální situaci zejména těch nejpotřebnějších, důchodců.

Při hledání možných zdrojů financí jsem připadla na možnost pořádání koncertů heavy metalové skupiny Polymetal z Přelouče.

Již první koncert této skupiny přinesl pro obec zisk. Po odečtení nákladů na skupinu, techniky a dopravu zbylo pro obecní pokladnu více než 2 000 Kčs.

Našeho příkladu následovala skupina mladých ze Břehů a ujala se pořádání diskoték v místní hospodě "Na Křižovatce". Jejich přínos byl též nezanedbatelný.

V pořádání koncertů jsem pokračovala celkem 6x a výtěžek pro obec činil zhruba 12 000 Kčs. Pozadu nezdali ani pořadatelé diskoték, jejichž činnost nabyla téměř tradiční podoby. Podstatná část výtěžků z jejich akcí jde rovněž do obecní pokladny.

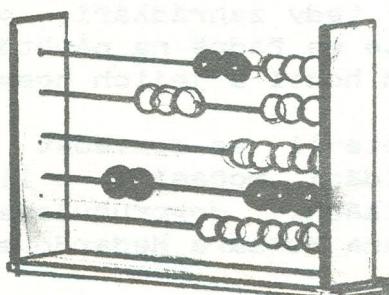
Co se za tyto peníze pořídilo?

Po restaurování štítu a fasády na budově hospody "Na Křižovatce" zbylo dost peněz na to, abych mohla podpořit devět sociálně nejslabších občanů naší obce v prosinci 1990 v úhrnné částce 5 000 Kčs mimo původní rozpočet ze sociálních dávek poskytnutých ONV.

Vzhledem k tomu, že očekávám nutnost dalších dávek těmto i jiným občanům, budu se snažit v příštím období využít nemalou částku, která zůstává v pokladně po odečtení všech těchto výdajů, k subvencování sociálně nejslabších občanů obce.

Vím, že každý koncert nebo diskotéka znamená trochu "kraválu", ale výtěžek stojí za to.

Hub

SČÍTÁNÍ LIDU

K 3. březnu 1991 bylo na celém území ČSFR provedeno sčítání lidu, domů a bytů.

Ve Břehách provedli sčítání Vlasta Křídlová, Josef Křídlo a Ladislav Beneš s těmito výsledky:

Osoby trvale bydlící ve Břehách:
388 mužů a žen

26 osoba dočasné prítomných

Z trvale bydlících bylo 439 mužů
449 žen

Z mužů bylo narozeno v letech
1976 - 1991 104 občanů
1931 - 1975 261 --
1930 a dříve 74 --

Z žen bylo narozeno v letech
1976 - 1991 83 občanek
1936 - 1975 245 --
1935 a dříve 121 --

Ekonomicky aktivních bylo

246 mužů

204 žen

celkem 450 občanů, z nichž jezdilo za prací mimo Břehy 395.

Podle národností se přihlásilo:

870 Čechů

10 Slováků

1 Ukrajinec

2 Maďaři

1 Němec

4 Moravané

Domů bylo sečteno 287, z toho bylo trvale obydlených 261.

Bytů bylo 357, z toho trvale obydlených 318.

Sečtená obytná plocha činila mimo kuchyní 17 787 m² a obytných místností nad 8 m² bylo nahlášeno 992.

U vybavenosti bytů bylo označeno:

automatických praček 141 kusů

barevných televizorů 189 --

telefonů 71 --

chat a chalup 13 --

osobních automobilů 174 --

ústředních topení 221 --

koupelen 298 --

Naše sčítací obvody byly sloučeny se Semínem a Přelovicemi do revizního obvodu, v němž summarizaci výsledků provedl ing. Josef Kutina a sčítací a summarizační materiály za všechny tři obce předal 15. 3. 1991 Okresnímu oddělení Českého statistického úřadu v Pardubicích bez závad.

ing. Josef Kutina
sčítací revizor obvodu č. 64

ÚŘADU

DĚTSKÝ TÁBOR NA VÝROVĚ

Patříte také k těm, kteří mají sírné, nebo i větší výhrady k vyhláškám, vydaným obecním zastupitelstvem, ke způsobu řízení obce, k úbytku obchodů, k tomu, že se zde nerozšírují služby, že se dostačně rychle neplní předvolební sliby, atd., atd.? Máte dojem, že jste málo informováni, že se děje něco za vašimi zády ve vás neprospech, bez ohledu na mínění obyvatel?

Máme jedinou možnost, jak tomu zabránit. Zúčastnit se aktivné řízení obce. A proto příště, až bude zasedání obecního zastupitelstva, neseděme doma, ale pojďme tam, aby obecní radní nás hlas a mínění slyšeli. A jestli si myslíte, že to moc nepomůže, tak se mylите. Nesmíme být hlavně lhostejni k tomu, co se v obci děje, ale snažme se jí přetvorit ku svému prospěchu.

-ec-

Na Výrově bude v letních měsících 4 týdny dětský tábor. Rozhodla o tom porada starostv obce se členy obecního zastupitelstva, na základě žádosti zemědělského družstva z Vraclavi.

Tábor bude obsazen ve dvou bězích po 40 dětech a bude vybudován vedle hřiště u školy. Bude napojen na vodu a elektrinu ve škole a po jeho skončení bude celé prostranství vycistěno a uvedeno do rádného stavu. Do obecní pokladny tím přibude 4000,- Kčs za nájemné. Elektrina a voda bude placena zvlášť, podle skutečných nákladů.

Starosta obce a celé obecní zastupitelstvo prosí občany na Výrově, aby byli tolerantní a trpěliví a na přechodnou dobu snášeli větší hluk a pohyb osob. S pořadateli tábora je dohodnuto, že budou svému okolí způsobovat co nejménší potíže.

-sta-

FILIPPOJAKUBSKÁ NOC

- noc na rozhraní dvou měsíců - dubna a května - noc čarodějná. Nejhodnější čas pro rej čarodějnici, divoženek, ohnivých mužíků a hejkalů. Doba čertovských kousků a pekelných rejdů. Šibeniční vrchy ožívají a na místech, kde v temném středověku hořely hranice s nehodnými kacíři, si dávají dostaveníčka zbloudilé dušičky.

Této noci mizí břehy fantazie v nedohlednu. V každém koutě se krčí nějaký rarach a zahledneme-li v povětrí koště - prastarý to dopravní prostředek všech čarodějnici - překvapí nás to asi tolik jako auto na silnici.

Ač nevěříme na strašidla, chodíme se s neměnnou pravidelností bát alespoň tuto noc a bojíme se rádi.

A chcete-li se bát i letos, přijďte si přiložit své polénko na hranici v úterý 30. dubna večer ke hřišti.

LVo

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

PODĚKOVÁNÍ

Dovolte mi, abych jménem naší rodiny poděkoval obecnímu zastupitelstvu ve Břehách za projev účasti v souvislosti s úmrtím a pohřbem mého otce Josefa Backory.

Konkrétně děkuji panu Ladislavu Benešovi za rozhlasovou relaci zaměřenou k poslednímu rozloučení a Obecnímu úřadu za květinový dar.

Zároveň děkuji břežským občanům, kteří se zúčastnili pohřbu v pardubickém krematoriu.

18. 4. 1991

Josef Borský

Břehy

RÁDY INFORMACE ZAJÍMAVOSTI

MALÁ RADA - VELKÁ POMOC

Saze, které vypadly na koberec, odstraníme nejlépe tak, že je posypeme solí a pak snadno smeteme.

Namočíme-li vyschlý citron na 2 minuty do vřelé vody, bude zase jako čerstvý.

Ztvrdlý sýr zmékne, ponoříme-li jej na několik hodin do mléka.

Vodní usazeninu z kuchyňského nádobí odstraníme varem nasyceného roztoku octa a soli. Po vyvaření vyčistíme a opět vyvaříme čistou vodou.

U žehličky je občas nutno vyčistit a vyhladit její žehlicí plochu. Vyčistíme ji sodou bikarbonou, kterou nasušeme na papír a horkou žehličkou tlakem vyžehlíme.

Často používané smaltované nádobí lépe vyčistíme, když v něm pováříme jablka nebo octovou vodu. Skvrny vyblednou nebo úplně zmizí.

-ml-

INZERCE

PROVÁDÍM :

- práce elektrikářské, tj. údržbu, opravy a revize elektr. zařízení a spotřebiců
- strojní broušení kotoučových a pásových pil a hoblovacích nožů

Práce provádím pro soukromníky i organizace.

František MALÝ
Břehy 16
535 01 Přelouč

Základní kynologická organizace
Přelouč pořádá
v neděli 28. 4. 91
od 8 hodin na cvičiště
ve Slavíkových ostrovech
závod okresní ligy podle národního
i mezinárodního zkušebního řádu.
Budete mít možnost vidět soutěž
podle pravidel mistrovství světa i
soutěž psů malých plemen.
Občerstvení je zajištěno v místě.
Srdečně zveme všechny milovníky
psů a ctitele kynologického sportu.